

REFERAT Landdistriktsudvalget 2022-2025 d. 18-09-2023

Mødedato Mandag d. 18. september 2023 kl. 18:30

Mødested Foreningshuset, Jels

Mødedeltagere Jakob Bech Jensen, Marion Mortensen, Helge Hansen, Børge Jensen, Erik Jensen, Morten Thorøe, Tanja Skøtt, Martin Clausen, Claus Grynderup, Tine Lykke Thomsen, Kim Nielsen

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af referat.....	3
Planstrategi i høring.....	4
Indstillinger til årets landsby 2023.....	7
Godkendelse af ny landdistriktsstrategi.....	9
Program for landdistriktskonferencen 2023.....	12
Orientering om aktuelle landdistriktsemner.....	14
Eventuelt.....	17

Punkt 1: Godkendelse af referat

23/1623

Administrativ indstilling

Chef for Teknik & Miljø Peter Hansen indstiller, at

- Referatet fra 23. maj 2023 godkendes.

Beslutning Landdistriktsudvalget den 18-09-2023

Godkendt.

Sagsfremstilling

Ingen.

Tidligere behandling

Ingen.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Personalemæssige konsekvenser

Ingen.

Retsregler og andre forskrifter

Ingen.

Høring

Ingen.

Afbud Erik Jensen, Tanja Skøtt, Claus Grynderup

Punkt 2: Planstrategi i høring

23/1623

Administrativ indstilling

Chef for Teknik & Miljø Peter Hansen indstiller, at landdistriktsudvalget

- orienteres om, at den nye planstrategi er sendt i høring, og
- beslutter, hvorvidt der skal indsendes hørings svar, samt
- drøfter, hvordan strategien bedst muligt forankres lokalt

Beslutning Landdistriktsudvalget den 18-09-2023

Der blev givet en gennemgang af planstrategiens tre emner: bosætning, erhverv og klima, og hvordan de hver især spiller ind på landdistriktsområdet.

Bosætning

Der er behov for udlægning af nye boliggrammer. Udfordring af, at kommunen i forvejen har udlagt for meget, derfor vil der blive en øvelse i hvis der er et ønske om mere boliggramme, hvor skal der fjernes noget? Såvel forslag til nye rammer som udtagnings af eksisterende vil lokalrådene blive involveret.

Derudover ses der på ny landsbyafgrænsning. Her vil der også blive en snak med de byer, der er landzoner. Der lægges op til, at man her kan få mulighed for at opkøbe jord og bygge. Forventer ikke stor efterspørgsel. Der er ikke sat bynavne på endnu, så der lægges op til snak med alle.

Erhvervsområdet

Erhvervsramme stadig langs motorvejen. Derudover se på byer, som har særlig fokus ift. erhvervsrammen. Men her samme udfordring ift. udlægning – der er også max her allerede.

Der blev spurgt ind planloven ift. hvad man som kommune kan udlægge. Der blev givet en kort forklaring på, at man som kommune kan udlægge områder for 12 års forventet forbrug. Dette kan dog justeret ved hjælp af et kommuneplantillæg. Tillægget er en måde at tilpasse det forventede med virkeligheden.

Processen omkring nye byggegrunde blev også uddybet: Først skal der laves en kommuneplanramme, der giver mulighed for, at der på et givent areal kan komme byggegrunde på et tidspunkt. Men før byggegrundene kan etableres, skal der laves en lokalplan. Når den er på plads, kan der udstykkes byggegrunde.

I planstrategien ses der også på linjeføring/omfartsveje og hvordan de løber/skal forløbe i de forskellige byer, dog i de større byer Brørup, Holsted og Vejen.

Klima

Klimaområdet er det helt nye i planstrategien (hvor de andre to emner mere er et status-tjek)

Her ses på energiparker, sol, vind mm. Der er mange forskellige emner inden for klimaområdet.

Det blev efterfølgende nævnt, at et emne i planstrategien særligt relevant for udvalget er, at der også står noget omkring at nyttiggøre tiloversblevne bygninger på landet.

Efter gennemgangen besluttede udvalget at der skal indsendes et høringsvar. Fokus på landsbyafgrænsningen skal være mere lempelig og nyttiggørelse af tiloversblevne bygninger på landet er godt tiltag.

Lokalrådene orienteres om, at planstrategien er i høring og med udgangspunkt i udvalgets høringsvar, oplyses lokalrådenes mulighed for også at indsende høringsvar.

Sagsfremstilling

Vejen Byråd vedtog d. 15. august 2023 Planstrategi 2023 og den fælles Vision 2050 for kommunerne i Trekantområdet. Planstrategi 2023 og Vision 2050 sætter vision og retning for kommunens og trekantområdets samlede udvikling.

Temaer Vision 2050:

- Energi og energiinfrastruktur
- Balanceret arealanvendelse
- Sammenhængende grøn mobilitet

Temaer Planstrategi 2023 for Vejen Kommune:

- Revision af landsbyafgrænsninger.
- Revurdere områder med risiko for oversvømmelse og erosion på baggrund af nye og mere detaljerede data.
- Revurdere udpegningen af areal til fremtidige omfartsveje.
- Indføre en ny udpegning af et antal bevaringsværdige bygninger.
- Undersøge behovet for udpegning af en til to energiparker ved Holsted og Revsing.

Planstrategien er i høring fra 5.september til 31.oktober. Landdistriktsudvalget har mulighed for at indsende et samlet høringsvar.

Da der i høringsperioden ikke bliver afholdt borgermøde anbefales det, at landdistriktsudvalget drøfter, hvordan lokalrådene bedst muligt informeres om f.eks. planstrategiens sammenhæng med landsbyernes nuværende og fremtidige udvikling, samt muligheden for at indsende høringsvar.

Tidligere behandling

Ingen.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Personalemæssige konsekvenser

Ingen.

Retsregler og andre forskrifter

Ingen.

Høring

Planstrategi 2023 er i høring fra 5.september til 31.oktober 2023.

Bilag

planstrategi-23

Afbud Erik Jensen, Tanja Skøtt, Claus Grynderup

Punkt 3: Indstillinger til årets landsby 2023

22/19849

Administrativ indstilling

Chef for Teknik & Miljø, Peter Hansen indstiller, at landdistriktsudvalget

- vælger en vinder blandt tre nominerede, og
- beslutter næste års tema

Beslutning Landdistriktsudvalget den 18-09-2023

Udvalget var enige om, at de tre nominerede alle tre er rigtige gode bud på, hvorfor deres landsby har fortjent en plads i top-tre til titlen som årets landsby. Udvalget besluttede dog, at de tre nominerede skal informeres om, at de er nomineret til titlen og i den forbindelse, hvis de fortsat ønsker at være det, skal indsende en motiveret ansøgning

Sagsfremstilling

Landdistriktsudvalget godkendte på seneste møde kriterierne for indstillinger til årets landsby og efterfølgende har det været muligt at indsende en begrundet ansøgning. Efter deadline for nomineringer var der dog ingen indkomne forslag. Årsag til dette kan blandt andet skyldes ansøgningsperioden (sommerferien), samt at det er et helt nyt tiltag. Årets tema kan også for mange have været for snævert (lokale klima- og energitiltag). Årets landsby modtager 10.000 kr. i præmie, foruden at bynavnet vil fremgå på årets landsbyplakat, der er udarbejdet af den samme grafiker, der har lavet de mange fine bygrafikker.

Formålet med at kåre en årets landsby er at sætte fokus på de gode lokale historier, der findes rundt omkring i kommunens små lokalsamfund. Dette fokus er vigtigt og derfor foreslår administrationen, at udvalget udpeger en vinder blandt nedenstående tre oplagte kandidater.

De nævnes her i vilkårlig rækkefølge:

By: Jels

Begrundelse: Indstilles til modtagelse af prisen for det store frivillige arbejde med etablering af eget fjernvarmeanlæg.

By: Sdr. Hygum

Begrundelse: Indstilles til modtagelse af prisen for det store fokus på at energioptimere den lokale dagligvarebutik.

By: Andst

Begrundelse: Indstilles til modtagelse af prisen for deres meget aktive involvering i etablering af solcellepark.

Til udvalgsrådet vil det blive yderligere uddybet, hvorfor de tre kandidater alle er oplagte vindere af titlen som årets landsby.

OBS: Selvom udvalget under dette punkt skal vælge en vinder, vil vinderen først blive offentliggjort til årets landdistriktskonference. Det samme gør sig gældende med næste års tema.

Tidligere behandling

Ingen.

Økonomiske konsekvenser

Udover titlen, modtager vinderlandsbyen en præmie på 10.000 kr.

Personalemæssige konsekvenser

Ingen.

Retsregler og andre forskrifter

Ingen.

Høring

Ingen.

Bilag

Landsbyplakat

Afbud Erik Jensen, Tanja Skøtt, Claus Grynderup

Punkt 4: Godkendelse af ny landdistriktsstrategi

22/5116

Administrativ indstilling

Chef for Teknik & Miljø Peter Hansen indstiller, at

- Landdistriktsudvalget drøfter det færdige udkast til en ny landdistriktspolitik
- Udkastet sendes i høring hos lokalrådene
- Ny tidsplan for den videre politiske behandling godkendes.

Beslutning Landdistriktsudvalget den 18-09-2023

Udkastet godkendes med en enkelt rettelse under indsatsområdet 'natur, klima og energi'.

Sætning ændres til "Fælles energikilder: også på landet med kommunal opbakning".

Strategi sendes i høring hos lokalrådene.

Tidsplan godkendt.

Sagsfremstilling

Udkastet til den nye landdistriktsstrategi er blevet rettet til og en endelig version præsenteres nu for udvalget, før den sendes til høring blandt lokalrådene. Dette er en ændring i forhold til seneste beslutning. Årsagen til dette, er at udvalget dermed i fællesskab kan drøfte indholdet før strategien sendes videre til lokalrådene. Ved at skubbe hele tidsplanen, får lokalrådene nu mulighed for at drøfte strategien på årets landdistriktskonference. Den videre politiske behandling flyttes ligeledes, dog stadig til møder i indeværende år.

Strategien er bygget op omkring fire indsatsområder, der hver især er blevet konkretiseret i specifikke opgaver:

- Natur, klima og energi
 - Nem adgang til naturen via dialog med og støtte fra Vejen Kommune
 - Et 'pænt' og rent lokalmiljø
 - Attraktive muligheder for at bygge nyt og ombygge eksisterende
 - Fælles energikilder: også på landet med kommunal støtte
 - Fokus på og hjælp med den grønne omstilling
- Hverdagslivet
 - Relationer – plads til alle
 - Borgerne skal føle en udvikling
 - Børn i centrum: cykelbane, legepladser og lign.
 - Hverdagslivet skal fungere
 - Facilitere 'Jobbank' med frivillige (opgaveløsninger)
 - Fokus på det gode foreningsliv
 - Understøtte fællesskaber: foreninger og arrangementer
 - Levende landsbyer
- Boliger, byggegrunde og boformer
 - En landsby for + 50 årige, samt etablering af friplejehjem/oldekolle og lign. for ældre

- Seniorboliger, almene boliger/ældreboliger
 - Ungdomsboliger
 - De æstetiske udtryk i de små byer (f.eks. nedrivningstruede, bevaringsværdige ejendomme)
 - Understøtte fællesskabet mellem husene
- Kommunikation, eksternt og internt samarbejde
 - Opgaver på kort og på lang sigt skal nedskrives og der skal arbejdes aktivt med planerne. Handling bag ordene. Vejen Kommune skal sørge for, at der sættes handling bag ordene
 - Et seminar, hvor lokalrådene og kommunen lærer at bruge hinanden på bedste måde
 - Lokalområderne får en venskabsby, som man kan sparre med
 - Hold fast i de gode fortællinger om vores landsbyer
 - Samle lokalråd oftere og afsætte mere tid til møderne

Det anbefales, at udvalget godkender strategien og sender den til høring blandt lokalrådene. Udover det er muligt for lokalrådene at indsende høringssvar i perioden, vil det også være muligt at komme med høringssvar på årets landdistriktskonference, hvis første halvdel kommer til at omhandle strategien (se punkt 5 på dagsordenen).

Den nye tidsplan foreslås dermed som følgende:

- 18.september strategien godkendes i udvalget
- 27.september-15.november: strategi i offentlig høring
- Administrativ opsamling på høringssvar. Vedlægges som bilag til den videre politiske behandling
- Økonomiudvalget: 5.december
- Byrådet: 12.december

Følges denne tidsplan, forventes den nye landdistriktsstrategi politisk godkendt medio december. Det næstkommende udvalgmøde vil dermed kunne fokusere på at gå fra strategi til handling (sammenhæng med inputs fra årets landdistriktskonference).

Tidligere behandling

23.05.2023 Landdistriktsudvalget

26.01.2023 Landdistriktsudvalget

30.06.2022 Landdistriktsudvalget

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Personalemæssige konsekvenser

Ingen.

Retsregler og andre forskrifter

Ingen.

Høring

Det foreslås, at strategien sendes i offentlig høring i perioden 27.september-15.november, hvor der d. 14.november afholdes landdistriktskonference.

Bilag

Landdistriktsstrategi 2023

Afbud Claus Grynderup, Tanja Skøtt, Erik Jensen

Punkt 5: Program for landdistriktskonferencen 2023

23/9349

Administrativ indstilling

Chef for Teknik & Miljø, Peter Hansen indstiller, at

- Program for årets landdistriktskonference godkendes

Beslutning Landdistriktsudvalget den 18-09-2023

Gruppesammensætning fra sidste år fungerede rigtig godt. Det blev foreslået, at grupper sammensættes ud fra valgområder. Uanset sammensætningen, skal årsagen forklares.

Udvalget blev enige om, at til 1.del (strategi) sker sammensætningen efter lokalområdenes størrelse. Under spisningen placeres lokalrådene efter valgområder. Og endelig 2.del (energi) sker sammensætningen ud fra, hvilken energiform man lokalt arbejder med.

Udvalget var endvidere enige om, at positive lokalhistorier/videndeling til konferencen 2.del (energi) er vigtigere end et ekspertoplæg.

Dato sendes rundt til lokalrådene. Program sendes efterfølgende.

Konferencen holdes på Hovborg Kro.

Sagsfremstilling

Traditionen tro, afholdes der også i år en landdistriktskonference for de 21 lokalråd, der er fra kommunens landdistrikter. Datoen i år er den 14.november kl. 17:30-21:00.

Deltagerkreds:

- Landdistriktsudvalget
- 1-2 repræsentanter fra alle 21 lokalråd
- Administrationen

Den nye landdistriktsstrategi ligger færdig som udkast, og det er foreslået, at høringsperioden udvides til også at omfatte datoen for konferencen (punkt 4 på dagsordenen). Dermed vil konferencen også fungere som et borgermøde, hvor det er muligt for lokalrådene at komme med høringssvar, hvis man ikke har indsendt det på forhånd.

Program for årets konference foreslås derfor som følgende:

Første del:

- Drøftelse af strategiens indhold
- Fra strategi til handling – workshop, der dykker ned i, hvordan man lokalt kan arbejde med nogle af de opgaver, der er beskrevet under de enkelte indsatsområder.

Anden del:

- Aktuel lokal udfordring: lokal varmforsyning, energioptimering og klimaudfordringer. Oplæg og debat inden for emnet
- Kåring af årets landsby og præsentation af næste års tema

Som det ses af ovenstående, vil konferencen igen i år omhandle videndeling, ideudveksling og samarbejde på tværs af lokalrådene. Formålet med første del af konferencen er at sætte fokus på, hvordan ambitionerne i strategien både er brugbare og relevante for de enkelte lokalsamfund, men også hvordan de realiseres bedst muligt. Første del tager også sit afsæt i flere lokalråds ønske om at der ved disse fælles arrangementer skal være god tid til netop det at lære om og af hinanden. Anden del af konferencen er et emne, der optager mange lokalsamfund. Der har været afholdt møder inden for varmforsyning, men mange lokalsamfund er stadig i tvivl om, hvad man lokalt kan og skal gøre, både som enkelt husstand, forening og byen som helhed.

Tidligere behandling

Ingen.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Personalemæssige konsekvenser

Ingen.

Retsregler og andre forskrifter

Ingen.

Høring

Ingen.

Afbud Erik Jensen, Tanja Skøtt, Claus Grynderup

Punkt 6: Orientering om aktuelle landdistriktsemner

23/1623

Administrativ indstilling

Chef for Teknik og Miljø Peter Hansen indstiller, at landdistriktsudvalget

- orienteres om aktuelle landdistriktsemner.

Beslutning Landdistriktsudvalget den 18-09-2023

Orientering taget til efterretning.

Tre udvalgsmedlemmer deltager i den nationale landdistriktskonference. Administrationen sørger for tilmelding.

Der laves facebookopslag om de forskellige arrangementer/webinarer på facebookside 'Lokalsamfund i Vejen Kommune'.

Budget 2024 er ude nu. Landdistriktsmæssigt er der mange positive ting, men også en negativ, nemlig at Lintrup børnecenter lukker. Der åbner dog en vuggestue. I Lindknud lukker børnehaven og børn herfra skal til Hovborg. Derudover kommer en række lokale institutioner forhåbentlig på anlægsbudgettet, heriblandt diverse haller. Der afsættes kommunale midler til cykelstier, bl.a. strækning, hvor der er ydet statsligt tilskud. En enkelt strækning mellem Øster Lindet og Jels etableres der også cykelsti, men det er for midler fra Vejdirektoratet.

Udvalget drøftede forskellige puljer og hvad der kan søges til. Primært inden for fritid, kultur og idrætsområdet, samt skoleområdet.

Bordet rundt

Skodborg

Der arbejdes med at ændre strukturen i lokalrådet (dog ikke som i Skrave, men oprettelse af underudvalg). Åbent borgmesterkontor, der for nyligt blev afholdt i byen, er et godt tiltag, men der var ikke mange besøgende. Opfordring til, at lokalrådet involveres tidligere ift. at finde lokale, annoncering mm. Fjernvarmeprojekt i byen er godkendt, der afholdes nyt borgermøde sidst på året. Hærvejsprojektet er i gang, men der mangler frivillige – der er ikke tale om et engangsprojekt. Det blev oplyst, at der på budget2024 er afsat midler til hærvejsprojektet

Skrave

Der arbejdes med etablering af fælles forening, herunder overordnet struktur. Der arbejdes også med varmemuligheder (termonet).

Askov

Der arbejdes fortsat med bymidteprojektet.

Maltbæk

Skolestrukturen har fyldt meget. Derudover har de holdt indvielse af Engen. De er meget stolte af, at i en by med 28 husstande har de formået at indsamle 750.000 kr. til projektet.

Bylauget vil gerne dele viden om, hvorfor det er lykkedes for dem; herunder hvordan man skriver den gode projektbeskrivelse mm. Det undersøges om projektet kan lægges på kommunens facebookside, igen for at fortælle den gode historie – administrationen undersøger, hvad der er muligt.

Sdr. Hygum

Her arbejdes der også med varmforsyning. Derudover blev det fortalt, at der har været endnu et veloverstået Powerpull arrangement. Der var godt 7000 deltagere og 200 frivillige. Der afholdes fest for de frivillige i oktober. Købmanden har fået nye frysere og kroner til energioptimering.

Foldingbro

Stadig bøvl med krydset.

Øvrige lokalråd

Intet nyt at berette.

Sagsfremstilling

Den nationale landdistriktskonference 2023

Konferencen finder sted mandag den 9. oktober i TorVEhallerne i Vejle, og vil byde på en buket af indslag og debatter om udvikling og aktiviteter i landdistrikterne.

Det er gratis at deltage, men tilmelding er nødvendigt. Program er vedlagt.

Tilmelding via link:

<https://landdistriktskonference.nemtilmeld.dk/7/>

Webinar – Nye veje i landdistrikterne?

Torsdag den 28. september kl. 16:30-17:45

Landdistrikternes Fællesråd og Regional Udvikling i Region Midtjylland inviterer til et webinar om transportmuligheder i landdistrikterne.

Om webinarret skriver de:

”Manglende kollektiv transport i landdistrikterne udgør et betydeligt problem for vores lokalsamfund. Mange er dog begyndt at udforske alternativer som FlexTrafik, delebiler, og samkørsel. Spørgsmålet er, om disse alternativer kan opfylde behovene i vores landsbyer og gøre det attraktivt at bo, arbejde og leve i hele landet? Med webinarret, "Nye veje i

landdistrikterne?", udforsker vi mulighederne og præsenterer nogle af de gode initiativer fra landsbyerne og andre aktører".

Tilmelding online: <https://landdistrikterne.nemtilmeld.dk/46/>

Landdistriktsforskningens dag 2023

Torsdag den 1. november inviterer Landdistrikternes Fællesråd, Region Midtjylland og Randers Kommune til Landdistriktsforskningens Dag 2023. Temaet i år: "Hvordan kan vi sikre, at den grønne omstilling og kampen om arealerne skaber udvikling i landdistrikterne?"

Tilmelding via følgende link: <https://landdistrikterne.nemtilmeld.dk/44/>

Program er vedlagt som bilag.

Tidligere behandling

Ingen.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Personalemæssige konsekvenser

Ingen.

Retsregler og andre forskrifter

Ingen.

Høring

Ingen.

Bilag

Landdistriktskonferencen 2023 - program

Program til Landdistriktsforskningens dag 2023

Afbud Erik Jensen, Tanja Skøtt, Claus Grynderup

Punkt 7: Eventuelt

23/1623

Administrativ indstilling

Chef for Teknik og Miljø Peter Hansen indstiller, at

- Dato og sted for næste møde i landdistriktsudvalget fastsættes.

Beslutning Landdistriktsudvalget den 18-09-2023

Nyt møde i starten af januar. Administrationen finder dato.

Hærvejsklyngen

Udvalget fik information om den afsluttede proces og at næste skridt nu er, at hver landsby hver især arbejder videre med den løsning der er mest optimal for dem. Der er udarbejdet en samlet rapport, der vedlægges referatet.

Sagsfremstilling

Ingen.

Tidligere behandling

Ingen.

Økonomiske konsekvenser

Ingen.

Personalemæssige konsekvenser

Ingen.

Retsregler og andre forskrifter

Ingen.

Høring

Ingen.

Bilag

Hærvejsklyngens Fællesvarmeprojekt 2023

Afbud Erik Jensen, Tanja Skøtt, Claus Grynderup